

PROGRAMA

pentru evaluarea finală a rezultatelor școlare

în învățământul primar

Limba și literatura română

I. PRELIMINARII

Prezenta programă pentru testarea națională la sfârșitul nivelului primar de învățământ este elaborată în conformitate cu prevederile *Curriculumului național pentru învățământul primar, 2018*, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20.07.2018.

Programa prezintă un document reglator și normativ menit să asigure desfășurarea corectă și eficientă a testării.

Programa este destinată elevilor, învățătorilor, părinților, managerilor de instituții, inspectorilor etc.

II. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul testării naționale, *limba și literatura română* ca limbă de instruire este disciplină obligatorie.

Testul final se desfășoară în scris și durează **60** minute.

În cadrul testării naționale, elevii vor rezolva o serie de itemi, prin care să demonstreze:

- cunoașterea limbii române ca limbă de instruire;
- înțelegerea textului literar și nonliterar;
- capacitatea de a scrie corect în limba română;
- capacitatea de a construi enunțuri și texte coerente în limba română, în limitele corespunzătoare vârstei și prevederilor curriculare.

III. COMPETENȚELE SPECIFICE

FORMATE ELEVILOR PRIN LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CA DISCIPLINĂ ȘCOLARĂ

1. Receptarea mesajului oral în situații de comunicare, manifestând atitudine pozitivă, atenție și concentrare.
2. Producerea mesajului oral, demonstrând abordare eficientă în diferite contexte de comunicare.
3. Receptarea textelor literare și nonliterare prin tehnici de lectură adecvate, dând dovadă de citire corectă, conștientă, cursivă și expresivă.
4. Producerea de mesaje scrise în situații de comunicare, demonstrând tendințe de autocontrol și atitudine creativă.
5. Aplicarea elementelor de construcție a comunicării în mesajele emise, manifestând tendințe de conduită autonomă.
6. Gestionarea experiențelor lectorale în contexte educaționale, sociale, culturale, dând dovadă de interes și preferințe pentru lectură.

IV. DOMENIUL: *Textul literar și nonliterar*

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: *Receptarea textelor literare și nonliterare prin tehnici de lectură adecvate, dând dovadă de citire corectă, conștientă, cursivă și expresivă.*

Unitățile de competență	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none">• Utilizarea eficientă a tehnicilor de lectură corectă, conștientă și fluidă.	<ul style="list-style-type: none">• Să citească independent, în gând, un text literar sau nonliterar.• Să asocieze imaginile textului literar cu informația din text.
<ul style="list-style-type: none">• Extragerea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text citit.	<ul style="list-style-type: none">• Să identifice în text răspunsurile la întrebările date.• Să unească prin linii întrebările dintr-o coloană cu răspunsurile din altă coloană.• Să delimiteze răspunsurile corecte la întrebări asupra textului de cele incorecte.• Să răspundă în scris la întrebări asupra textului propus.• Să identifice indiciile lexicale de timp și spațiu în text.• Să deducă timpul și locul acțiunii, când acestea nu sunt numite direct.• Să explice sensul unor cuvinte și expresii din text.• Să identifice în textele literare citite comparațiile.• Să identifice în textele literare citite personificările.• Să aprecieze rolul personificării și al comparației în textele literare.
<ul style="list-style-type: none">• Formularea ideilor principale ale unui text narativ.	<ul style="list-style-type: none">• Să determine tema textului citit.• Să formuleze, în limita unui enunț, ideea textului propus.• Să identifice mesajul textului literar propus.
<ul style="list-style-type: none">• Recunoașterea unor specii literare în baza celor mai simple trăsături de structură specifice.	<ul style="list-style-type: none">• Să determine părțile structurale ale unui text literar.• Să delimiteze secvențele narative, dialogate și descriptive în textul literar propus.• Să identifice în textul literar expresiile cu sens figurat.• Să analizeze informația relevantă din textele nonliterare propuse, în limita celor studiate.• Să determine tipul textului nonliterar după o situație descrisă.
<ul style="list-style-type: none">• Caracterizarea personajelor dintr-un text literar, după algoritmul propus.	<ul style="list-style-type: none">• Să numească personajele literare din textul propus.• Să identifice în textul literar cuvintele care numesc direct trăsăturile personajelor literare.• Să determine trăsăturile date într-o listă la personajele din text, care au aceste trăsături.• Să delimiteze trăsăturile fizice de trăsăturile morale ale personajului literar, date într-o listă sau numite explicit în text.

	<ul style="list-style-type: none"> • Să deducă, în descrierea unei fapte, o trăsătură morală a personajului. • Să caracterizeze într-un enunț personajul literar, specificând trăsăturile fizice și morale ale acestuia, numite explicit în text.
<ul style="list-style-type: none"> • Povestirea unui text literar sau informativ după un plan simplu de idei. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să utilizeze un plan de idei pentru povestirea textului. • Să delimiteze părțile textului citit independent. • Să relateze în scris una dintre secvențele cerute. • Să intituleze textele date sau fragmentele lor. • Să elaboreze descrieri și dialoguri conform unor cerințe specifice.

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: *Gestionarea experiențelor lectorale în contexte educaționale, sociale, culturale, dând dovadă de interes și preferințe pentru lectură*

Unitățile de competență	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none"> • Distingerea tipurilor de cărți după conținut și după indicii propuși. 	<i>Nu este evaluabil în examen.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea adecvată a unor tehnici/strategii de lucru cu textul/cartea. 	<i>Nu este evaluabil în examen.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea orală a unor cărți citite independent. 	<i>Nu este evaluabil în examen.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrarea interesului și a preferințelor pentru lectura suplimentară a cărților și a presei periodice pentru copii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să relaționeze textul la cunoștințele sale despre lume. • Să recomande un text pentru lectură colegilor.

DOMENIUL: Practica rațională și funcțională a limbii**COMPETENȚĂ SPECIFICĂ:** *Producerea de mesaje scrise în situații de comunicare, demonstrând tendințe de autocontrol și atitudine creativă.*

Unități de competențe	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none">• Scrierea corectă, lizibilă a propozițiilor și a textelor mici, cu litere de mână și de tipar, cu respectarea spațiului, înclinației, a aspectului îngrijit.	<ul style="list-style-type: none">• Să redacteze texte de mică întindere, respectând parametrii indicați.• Să plaseze adecvat în pagină textul produs.
<ul style="list-style-type: none">• Folosirea regulilor de ortografie și de punctuație învățate, în diverse contexte de realizare.	<ul style="list-style-type: none">• Să reproducă / citeze regulile de ortografie și de punctuație învățate.• Să ilustreze cu exemple relevante regulile de ortografie și de punctuație învățate.• Să aplice regulile de ortografie și punctuație în procesul scrierii independente.
<ul style="list-style-type: none">• Redactarea textelor literare/funcționale, cu și fără repere.	<ul style="list-style-type: none">• Să elaboreze independent texte de mică întindere, respectând parametrii indicați.• Să aplice regulile de ortografie și punctuație în procesul scrierii independente.• Să construiască enunțuri corecte din punct de vedere logic, lexical, gramatical.• Să producă texte de dimensiuni mici, în parametrii indicați, conform standardelor de conținut.• Să intituleze textele date sau fragmentele lor.• Să identifice textele funcționale studiate dintr-o serie de texte propuse.• Să numească circumstanțele în care e nevoie de un text nonliterar funcțional, etc.• Să relateze în scris episoade din viața proprie.• Să elaboreze descrieri și dialoguri conform unor cerințe specifice.
<ul style="list-style-type: none">• Exprimarea în scris a unor opinii personale, emoții.	<ul style="list-style-type: none">• Să construiască enunțuri logice și coerente în orice act de comunicare orală și scrisă• Să-și exprime, în limita unui enunț, starea emotivă proprie în legătură cu mesajul textului literar citit independent.

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: *Aplicarea elementelor de construcție a comunicării în mesajele emise, manifestând tendințe de conduită autonomă*

Unitățile de competență	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea adecvată a elementelor de construcție a comunicării studiate în exprimarea orală proprie. 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Nu este evaluabil în examen.</i>
<ul style="list-style-type: none"> Aplicarea normelor fonetice și gramaticale în contexte variate. 	<ul style="list-style-type: none"> Să identifice în textul citit cuvinte care se referă la un câmp lexical. Să dea exemple de cuvinte (5-7) care intră în componența unor câmpuri lexicale. Să identifice cuvintele dintr-o familie, incluse într-o listă. Să dea exemple de cuvinte (3-5) dintr-o familie.
<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea formelor flexionare ale părților de vorbire în diferite contexte de comunicare orală și scrisă. 	<ul style="list-style-type: none"> Să construiască enunțuri logice și coerente în orice act de comunicare scrisă. Să realizeze corect legătura gramaticală dintre cuvintele unui enunț. Să identifice în enunțuri sau texte părțile de vorbire studiate. Să determine partea de vorbire a cuvintelor dintr-un șir. Să dea exemple (3-5) de cuvinte care țin de părțile de vorbire studiate. Să continue șirul prin 3 cuvinte din aceeași parte de vorbire.
<ul style="list-style-type: none"> Identificarea părților principale și secundare ale propoziției. 	<ul style="list-style-type: none"> Să identifice în enunțuri părțile principale și secundare ale propoziției. Să dezvolte propozițiile simple, adăugându-le 3-5 cuvinte. Să transforme propozițiile dezvoltate în propoziții simple, excluzând detaliile. Să delimiteze tipurile de propoziții în limita conținuturilor studiate. Să exemplifice diferite tipuri de propoziții. Să aplice semnele corespunzătoare de punctuație la sfârșitul propozițiilor.
<ul style="list-style-type: none"> Pronunțarea corectă a cuvintelor limbii române. 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Nu este evaluabil în examen.</i>

V. EXEMPLE DE ITEMI

DOMENIUL: *Textul literar și nonliterar*

Cunoaștere și înțelegere:

- Alege varianta corectă și încercuiește litera.
- Citește în gând textul dat, pentru a realiza sarcinile ce urmează.
- Încercuiește cuvântul care este răspunsul corect la întrebarea dată.
- Transcrie enunțul care indică locul desfășurării acțiunii.
- Subliniază în text enunțul care răspunde la întrebarea dată.
- Unește cu o linie întrebarea din coloana A cu răspunsul corect la această întrebare din coloana B.
- Marchează litera A pentru răspunsurile adevărate și litera F pentru răspunsurile false.
- Răspunde în spațiul rezervat la fiecare dintre întrebările date.
- Subliniază comparația în textul citit.

Aplicare și analiză:

- Formulează trei întrebări diferite cu începutul dat, în baza textului.
- Subliniază în text un cuvânt care arată locul desfășurării acțiunii și un cuvânt care arată timpul desfășurării acțiunii.
- Scrie pe spațiul rezervat 3 cuvinte care specifică timpul realizării acțiunii.
- Alege (din seria propusă de oferte) tema textului dat.
- Încercuiește litera A pentru enunțurile adevărate și litera F pentru cele false.
- Scrie pe spațiul rezervat personaje literare care apar în textul citit.
- Transcrie din text 3 cuvinte care numesc trăsăturile fizice ale personajului
- Subliniază în text 2 cuvinte care numesc trăsăturile morale ale personajului literar
- Subliniază în lista dată 3 cuvinte care pot caracteriza personajul literar..
- Unește prin linii numele personajului din coloana A cu o trăsătură de caracter a acestuia din coloana B.
- Extrage din lista dată 3 trăsături de caracter ale personajului literar, deduse din text.
- Marchează pe text, cu acoladă și cifrele adecvate, secvența corespunzătoare pentru fiecare dintre punctele planului dat al textului.
- Identifică prin subliniere enunțul care constituie încheierea textului.
- Scrie pe liniile de mai jos cuvântul cu care începe introducerea și cuvântul cu care începe încheierea textului.
- Scrie cifra, în pătratul din dreptul fiecărei expresii, încât să corespundă cu ordinea desfășurării acțiunilor în text, după modelul dat.
- Transcrie din text o secvență narativă.
- Rescrie din text 4 cuvinte care îți sugerează anotimpul *iarna*.
- Subliniază în text o comparație.

- Completează îmbinările de mai jos, astfel ca să obții două comparații.
- Extrage din text 2 comparații.
- Marchează prin bifă enunțul care exprimă mesajul textului.
- Rescrie, din lista dată, enunțul care exprimă mesajul textului.
- Înscrie în caseta alăturată tipul textului nonliterar.
- Extrage din textul anunțului dat informațiile despre timpul și locul evenimentului.
- Analizează situațiile prezentate mai jos și indică tipul textului care trebuie scris pentru rezolvarea problemei.
- Alege din listă cel mai exact / potrivit titlu pentru textul dat.
- Continuă enunțul pe spațiul rezervat de la sfârșitul textului.
- Alcătuieste un text în care ai face o recomandare pentru lectură.

Integrare:

- Formulează trei întrebări diferite în baza următorului enunț.
- Continuă enunțul: *Mesajul textului este*
- Formulează ideea principală a textului.
- Caracterizează, în limita unui enunț, personajul literar dat, numind 2 trăsături morale ale acestuia.
- Include într-un enunț 2 trăsături fizice și 2 trăsături morale ale personajului literar dat.
- Formulează într-un enunț ce sentimente îți provoacă lectura acestui text.
- Explică în spațiul rezervat ce este un anunț.
- Prezintă, în limita unui enunț, o situație când a trebuit să scrii un bilețel.
- Descrie în 2-3 enunțuri o situație când ai primit o invitație tu personal sau familia din care faci parte.
- Scrie, în spațiul rezervat, textul unui anunț, prin care soliciți ajutorul colegilor pentru a găsi un obiect pierdut.
- Scrie textul unei invitații la un spectacol de teatru.
- Continuă textul invitației, arătând locul și timpul evenimentului.
- Intitulează textul / fragmentul propus.
- Scrie pe liniile de la sfârșitul textului un enunț potrivit pentru încheierea lui.
- Relatează, în 7-10 rânduri, cum ai vizitat recent biblioteca școlii.
- Alcătuieste un text din cinci enunțuri, în care să descrii jucăria ta preferată.
- Descrie, în 20-25 de cuvinte, fructul preferat.
- Construiește un dialog din 6-8 replici dintre *ciocârlie* și *Primăvară*.

Cunoaștere și înțelegere:

- Selectați, prin subliniere, doar substantivele.
- Continuă regulile de punctuație citate: *La sfârșitul propoziției interogative...*
- Identifică, în text, o propoziție exclamativă.
- Numește semnele de punctuație date: ? ! : , .
- Numește obiectele din imagini.
- Scrie sub fiecare imagine denumirile a 3 obiecte pe care le vezi în această imagine.
- Subliniază, în lista de mai jos, 3 cuvinte din familia lexicală a substantivului vânt.
- Extrage în șiruri aparte toate cuvintele care constituie o familie.
- Scrie 5 cuvinte din familia *frunză*.
- Extrage din textul citit 3 cuvinte care se referă la câmpul lexical *iarna*.
- Subliniază în text 5 cuvinte din câmpul lexical *prieten*.
- Transcrie 4 adjective din text.
- Continuă șirul.
- Scrie un exemplu de propoziție interogativă.

Aplicare și analiză:

- Substituie cuvintele marcate în enunț prin câte un sinonim potrivit contextului.
- Substituie cuvintele marcate în enunț prin antonimele lor.
- Selectează din text cuvintele cu sens opus pentru cele date.
- Utilizează cuvântul *alb* cu sens propriu și cu sens figurat, în contexte adecvate.
- Plasează în contexte adecvate (enunțuri) ortogramele *la* și *l-a*.
- Subliniază în secvența marcată a textului 2 cuvinte utilizate cu sens figurat.
- Alcătuieste câte un enunț cu fiecare din ortogramele:...
- Corectează greșelile marcate în exemplul dat.
- Scrie 2 enunțuri, în care să utilizezi cuvintele date...
- Aranjează textul dat în 3 alineate.
- Marchează prin subliniere șirul care conține numai substantive.
- Subliniază în enunțul dat 2 substantive.
- Construiește câte un enunț cu fiecare dintre cuvintele date.
- Alcătuieste un enunț în care cuvântul *ochi* să aibă alt înțeles decât cel din text.

- Pentru fiecare din cuvintele date, găsește în text cuvinte cu același înțeles (sinonime).
- Marchează lista în care toate cuvintele sunt sinonime.
- Extrage din textul dat 5 verbe la forma în care sunt în acest text.
- Scrie în parantezele alăturate cuvântului partea de vorbire la care se referă.
- Marchează litera șirului care corespunde afirmației.
- Completează spațiile cu termenii adecvați, determinând tipul propozițiilor...
- Pune semnele de punctuație necesare la finele fiecărui enunț dat.
- Aplică, la sfârșitul propozițiilor din dialogul dat, semnele de punctuație necesare.
- Pune la forma cerută de context toate cuvintele din paranteze.
- Adaugă în propoziția dată 3 adjective, care se referă la cuvântul...
- Include în tabel cuvintele de mai jos, respectând cerințele indicate.
- Transformă propoziția marcată în text în propoziție simplă.
- Subliniază cuvintele care trebuie excluse, pentru a transforma propoziția dezvoltată în propoziție simplă.
- Transcrie 2 propoziții interogative, identificate în text.

Integrare:

- Redactează un text de 10-12 rânduri, în care vei descrie anotimpul tău preferat.
- Descrie în text coerent de 10-12 rânduri jucăria preferată.
- Alcătuieste două propoziții exclamative, care să se refere la textul citit.
- Alcătuieste un text din 6 enunțuri după următorul titlu: *Prietenul meu*.
- Descrie o pisică după algoritmul propus.
- Pune enunțurile de mai jos în ordinea producerii evenimentelor, alcătuiind un text coerent.

VI. CONȚINUTURI DE EVALUAT

DOMENIUL: *Textul literar și nonliterar*

I. TEXTUL LITERAR

Specii literare: *povestea, povestirea, fabula, snoava, poezia, ghicitoarea, proverbul, pastelul.*

a. *Textul narativ*

- Temă, ideea, introducere, cuprins, încheiere.
- Moduri de expunere.
- Locul și timpul acțiunii.
- Narațiunea.
- Descrierea.
- Dialogul.
- Personajele literare – trăsături fizice, trăsături morale, conform faptelor descrise.
- Personajele literare pozitive și negative.
- Atitudinea / opinia față de comportamentul, activitățile, preocupările personajelor descrise.
- Opinii și atitudini ale cititorului în legătură cu personajele, opera respectivă.
- Cartea. Impresii despre carte.

b. *Textul în versuri*

- Versificația: poezia, pastelul.
- Tablourile naturii descrise în text.
- Figurile de stil: comparația și personificarea.

II. TEXTUL NONLITERAR

a. *Textul nonliterar/informativ*

b. *Textul nonliterar de tip utilitar*

c. *Textul nonliterar funcțional*

DOMENIUL: *Practica rațională și funcțională a limbii*

1. *Lexicul*

- Sinonime, antonime.
- Cuvinte cu sens propriu și figurat.
- Familii de cuvinte.
- Câmp lexical – cu folosirea terminologiei.

2. *Fonetica*

- Alfabetul

3. *Morfosintaxa*

Morfologia

- Verbul. Timpul. Persoana. Numărul. Analiza verbului după timp, persoană, număr.
- Substantivul. Felul substantivelor: comune și proprii. Numărul, genul.
- Pronumele. Pronumele personal. Persoana. Numărul. Genul.
- Pronumele personal de politețe.
- Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul (în gen, număr). Poziția adjectivului față de substantiv.
- Numeralul. Cazuri simple de ortografie a numeralelor

Sintaxa propoziției

- Cuvântul – parte de propoziție.
- Predicatul.
- Subiectul. Acordul predicatului cu subiectul.
- Părți principale de propoziție: predicatul, subiectul.
- Propoziția simplă.
- Propoziția dezvoltată.
- Părți secundare de propoziție: atributul, complementul.
- Propozițiile după scopul comunicării și semnele de punctuație respective.

4. Procesul scrierii

Textul scris

- Organizarea estetică a textului în pagină.
- Redactarea conținutului textului.

Ortografia

- Scrierea cuvintelor cu cratimă. Ortograme: într-o; într-un; dintr-o; dintr-un; n-au; n-ați (venit); sa/ s-a; sau / s-au; ea / ia / i-a; la/l-a; cuvinte ce conțin grupurile de litere (ce, ci, che, chi, ge, gi, ghe, ghi) și cuvintele cu î, â, x. Scrierea corectă a grupurilor de litere oa și ie.
- Majuscula.
- Cuvintele ce conțin consoana **m** înainte de *b, p*.
- Semnele de punctuație: punctul, virgula la enumerare și în vocativ, punctul, două puncte, semnul exclamării, semnul întrebării, linia de dialog.

5. Compoziții

- Naratiune
- Dialog
- Descriere (portret, peisaj)
- Compunerea (scris): redactarea textelor proprii cu și fără repere.
- Tipuri de compuneri: Compuneri-descriere a unui colț din natură (ghidat); Compuneri după un plan dat sau alcătuit independent; Compuneri cu început/sfârșit dat; cu titlu/ temă dată;
- Textul nonliterar funcțional.

VII. MATRICEA DE SPECIFICAȚII

Domenii Conținuturi	Cunoaștere și înțelegere	Aplicare și analiză	Integrare	Total
Textul literar și nonliterar	18 % 9 puncte	30 % 15 puncte	12% 6 puncte	60 %
Practica rațională și funcțională a limbii	12 % 6 puncte	20 % 10 puncte	8 % 4 puncte	40%
Total	30 %	50%	20 %	100 %

VIII. MODEL DE TEST

Citește textul și realizează următoarele sarcini:

Cheița de aur

Razele lunii lumineau lacul. În liniștea nopții se auzea doar unduirea lină a apelor.

Buratino stătea pe frunzele late și rotunde ale unui nufăr mare. El se gândea la cei cinci galbeni și la tata Carlo.

Deodată, o broască țestoasă bătrână se apropie de el și-l întrebă:

- Ce faci aici, Buratino? Toți copiii cumiți dorm la ora asta în paturile lor călduroase.

- Și eu sunt un băiețel cuminte, răspuse el trist. Am vrut doar să capăt mai mulți bani pentru tata Carlo.

- Da, dar ai greșit! Te-ai împrietenit cu cine nu trebuie! Vulpea vicleană și motanul ți-au furat banii și te-au părăsit.

Buratino începu să plângă, nu știa ce să facă.

- Nu mai plânge! Ia cheița asta de aur și ai grijă de ea. Te va ajuta. Cu ea vei deschide o ușă fermecată, care îți va aduce noroc.

Puse cheița în buzunar și îi mulțumi politicos broaștei țestoase. Buratino uită de toate necazurile.

(după Alexei Tolstoi)

<p>1. Încercuiește litera din dreptul variantei corecte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buratino stătea: A. pe nisip; B. pe iarbă; C. pe frunzele unui nufăr. • Vulpea și motanul i-au furat lui Buratino: A. ghiozdanul; B. banii; C. bicicleta. • Broasca i-a dăruit lui Buratino: A. un fir de iarbă; B. o piatră fermecată; C. o cheiță de aur. 	 L/0/1 L/0/1 L/0/1
<p>2. Răspunde, în spațiul rezervat, prin enunțuri complete, la fiecare dintre întrebările de mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La cine se gândea Buratino? <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/> • De ce s-a împrietenit Buratino cu vulpea și motanul? <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/> 	 L/0/1/2 L/0/1/2
<p>3. Încercuiește litera A pentru enunțurile adevărate, iar litera F pentru enunțurile false:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buratino plângea că a rămas fără bani. A F • Buratino uită să-i multumească broaștei țestoase. A F • Buratino regretă fapta. A F 	 L/0/1 L/0/1 L/0/1
<p>4. Continuă enunțurile:</p> <p>Titlul textului este _____.</p> <p>Broasca țestoasă este personaj _____.</p>	 L/0/1 L/0/1
<p>5. Scrie pe spațiul rezervat, respectând desfășurarea ideilor în text, patru verbe ce prezintă acțiunile lui Buratino.</p> <p>_____, _____,</p> <p>_____, _____.</p>	L/0/1/2/3/4
<p>6. Transcrie din text enunțul care constituie încheierea acestuia.</p> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/>	L/0/1/2

7. Bifează proverbul care exprimă ideea principală a textului.		
☐	Nu e pâine fără muncă.	L/0/2
☐	Leagă banul în zece noduri.	
☐	Nu te împrieteni cu omul rău.	
8. Unește enunțul din coloana A cu un cuvânt potrivit din coloana B.		
A	B	L/0/1
Textul citit este	o povestire	L/0/1
Textul conține	o poveste	
	o descriere	
	un dialog	
9. Extrage din text câte un sinonim al cuvintelor.		
șireată _____;	să obțin _____;	L/0/1/2/3/4
supărări _____;	domoală _____.	
10. Scrie 3 cuvinte din familia lexicală a substantivului <u>frunză</u>		L/0/1/2/3
_____, _____, _____.		
11. Propune câte o comparație potrivită pentru cuvântul:		
<i>nufăr</i> _____		L/0/1
12. Plasează în propozițiile de mai jos ortogramele potrivite: <u>l-a, la, i-a, ia.</u>		
• Broasca țestoasă _____ ajutat pe Buratino.		L/0/1
• Buratino se gândea _____ banii furați de vulpeși motan.		L/0/1
• Buratino _____ mulțumit politicos broaștei.		L/0/1
• El _____ cheița bucuros.		L/0/1
13. Selectează din text:		
a. un verb la timpul trecut: _____;		L/0/1/2/3/4
b. un substantiv comun: _____;		
c. un substantiv propriu: _____;		
d. un adjectiv: _____.		
14. Formulează o propoziție exclamativă și una interogativă, având începutul dat:		
<i>Buratino,</i> _____		L/0/1/2
<i>Unde</i> _____		L/0/1/2
15. Alcătuieste un text din cinci enunțuri cu titlul:		
Ușa fermecată		L0/1
_____		L/0/1
_____		L/0/1
_____		L/0/1
_____		L/0/1
_____		L/0/1
_____		L/0/1/2

Total:		50

IX. BAREM DE CORECTARE

Nr. item	Răspunsuri posibile	Punctaj acordat
1.	C. pe frunzele unui nufăr B. banii; C. o cheiță de aur	<u>3 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare opțiune corectă.
2.	La cine se gândea Buratino? <i>Buratino se gândea la tata Carlo.</i> De ce s-a împrietenit Buratino cu vulpea și motanul? <i>Buratino a vrut să capete bani pentru tata Carlo.</i>	<u>4 puncte</u> Câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect formulat ca enunț și care este scris corect. Răspunsul corect în esență, dar care nu are structura enunțului sau conține greșeli de ortografie sau punctuație se apreciază cu 1 punct.
3.	A F A	<u>3 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare opțiune corectă. Nu se punctează răspunsurile care optează concomitent pentru 2 sau mai multe variante.
4.	Titlul textului este „ <i>Gheița de aur</i> ”. Broasca țestoasă este personaj principal/pozitiv.	<u>2 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare informație dedusă corect.
5.	stătea, se gândea, știu, mulțumi	<u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare verb determinat corect conform cerinței.
6.	Buratino uită de toate necazurile.	<u>2 puncte</u> 1 punct pentru identificarea corectă a enunțului; 1 punct pentru transcrierea exactă și corectă a enunțului.
7.	Nu te împrieteni cu omul rău.	<u>2 puncte</u> 2 puncte pentru alegerea corectă.
8.	Textul este o poveste. Textul conține dialog.	<u>2 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare asociere corectă.
9.	Vicleană, a căpăta, necazuri, lină.	<u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare sinonim adecvat.
10.	Frunziș, frunzar, desfrunzit, înfrunzit, etc.	<u>3 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare semn numit corect.
11.	Un nufăr ca o plapumă	<u>1 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.
12.	Broasca țestoasă l-a ajutat pe Buratino. Buratino se gândea la banii furați de vulpeși motan. Buratino i-a mulțumit politicoș broaștei. El ia cheița bucuros.	<u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare ortogramă plasată corect.

<p>13.</p>	<p>Se acceptă orice verb la timpul trecut din text. Se acceptă orice substantiv comun din text. Carlo, Buratino. Se acceptă orice adjectiv din text.</p>	<p><u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare cuvânt identificat corect.</p>
<p>14.</p>	<p>Orice propoziție adecvată cerinței.</p>	<p><u>4 puncte (2x2)</u> Câte 1 punct pentru fiecare enunț, ce corespunde scopului comunicării cerut; Câte 1 punct pentru corectitudinea ortografică, de punctuație, lexicală, gramaticală a fiecărui enunț.</p>
<p>15.</p>	<p>Un text coerent realizat conform cerinței.</p>	<p><u>8 puncte</u> 1 punct pentru că enunțurile scrise constituie un text. CRITERIU ELIMINATOR! Dacă nu este text coerent, itemul se apreciază cu 0 puncte. Dacă este un text coerent, se atribuie câte 1 punct pentru fiecare dintre cele 5 enunțuri solicitate. <u>2 puncte pentru corectitudinea ortografică, punctuațională, lexicală, gramaticală a textului, după cum urmează:</u> 2 puncte pentru un text scris impecabil; 1 punct pentru 1-2 greșeli în sumă; 0 puncte pentru 3 și mai multe greșeli comise.</p>

X. BIBLIOGRAFIE

Documente oficiale:

1. Curriculum național pentru învățământul primar. Chișinău: Lyceum, 2018.
2. Ghidul de implementare a curriculumului pentru învățământul primar, Chișinău: Lyceum, 2018.
3. Standarte de eficiență a învățării, MECC, 2012.

Publicații de referință:

1. Bocoș M., Jucan D. Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor. Pitești: Editura Paralela 45, 2007.
2. Cosovan O., Cartaleanu, T., Sclifos L, Handrabura L., Crețu N., Lîsenco S. Evaluarea în cheia dezvoltării gândirii critice. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2005.
3. Cosovan O., Ghicov A. Evaluarea continuă la clasă: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007.
4. Cucuș C. Teoria și metodologia evaluării. Iași: Polirom, 2008.
5. Lisievici P. Evaluarea în învățământ: teorie, practică, instrumente. București: Aramis Print, 2000.
6. Manolescu M. Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, 2010.
7. Minder M. Didactica funcțională: obiective, strategii, evaluare. Chișinău: Cartier, 2002.
8. Pamfil A. Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare. Pitești: Paralela 45, 2009. 278 p.